

Thành công đến với tôi là do tôi đã đầu tư đúng cách vào đi phở vỉa hè nhà hàng và xưởng đóng giày vào cùng lúc dù mài mòn sách vở cùng trở thành một nhà khoa học để làm nhiệm vụ các vị trí lãnh đạo cao cấp của các công ty khoa học kỹ thuật danh tiếng của Mỹ, với trên 25 văn bằng phát minh sáng chế và nhiều giải thưởng vinh dự. Đó là câu chuyện thành công của tiến sĩ Cai Văn Khiêm mà Tạp chí Thanh Niên trân trọng giới thiệu đến quý vị trong chương trình hôm nay.

Tiến sĩ Cai Văn Khiêm

Một người Việt tại Mỹ là một người lập nghiệp đúng cách vào đi phở vỉa hè nhà hàng và xưởng đóng giày vào cùng lúc dù mài mòn sách vở cùng trở thành một nhà khoa học để làm nhiệm vụ các vị trí lãnh đạo cao cấp của các công ty khoa học kỹ thuật danh tiếng của Mỹ, với trên 25 văn bằng phát minh sáng chế và nhiều giải thưởng vinh dự. Đó là câu chuyện thành công của tiến sĩ Cai Văn Khiêm mà Tạp chí Thanh Niên trân trọng giới thiệu đến quý vị trong chương trình hôm nay.

Tiến sĩ Khiêm xuất thân sang Mỹ năm 1975 sau khi quân sự của ông ở Bộ Công An Việt Nam thu tóm miền Nam Việt Nam. Ngay sau khi đến Mỹ, ông đã phải vất vả ngày đêm với công việc bán phở nhà hàng vào buổi tối, tối khuya thì sang phở vỉa hè cho một hãng đóng giày, còn thời gian ban ngày ông dành thời gian vào đèn sách. Có lúc trong nhiều ngày liền ông không có đồng tiền để mua gạo. Tuy nhiên chỉ hai năm sau ông đã lập nghiệp thành công và bốn năm sau đó, ông tốt nghiệp tiến sĩ tại cùng trường đại học Purdue, bang Indiana, và tiếp nhận vị trí nghiên cứu viên trong luận án tiến sĩ trong luận án tiến sĩ trong ngành viễn thông di động.

Ông vào làm việc cho công ty Hughes Aircraft Company và trở thành Khoa học gia Trưởng của bộ phận chuyên trách lĩnh vực truyền thông bí mật và vô tuyến để nghiên cứu phát triển các hệ thống. Khi công ty hợp nhất với tập đoàn danh tiếng Raytheon, ông được bổ nhiệm làm Chuyên gia Cao cấp của Raytheon, phụ trách các dự án phát triển trong lĩnh vực truyền thông Multiband-Multimode và hệ thống định vị toàn cầu của GPS III. Năm 2002, trung tâm nghiên cứu của ông tách rời ra khỏi Raytheon để thành lập một công ty riêng có tên là TelASIC, ông đảm nhiệm chức Phó Giám đốc Kỹ thuật Hệ thống của công ty này. Tại đây ông đã nghiên cứu phát triển kỹ thuật truyền thông di động. Khi TelASIC nhập vào hãng MTI vào năm 2009, ngay khi ông phát minh được chuyên thành sản phẩm thu phát vô tuyến xa cho thiết bị truyền thông di động. Hiện ông là Phó giám đốc Cao cấp phụ trách về Công nghệ Di động Toàn cầu của hãng MTI, có nhiệm vụ khu vực nghiên cứu trung tâm nghiên cứu kỹ thuật của công ty ở Mỹ và Đan Mạch.

Đến nay ở bang California, Tiến sĩ Khiêm đang sở hữu hơn 25 bằng phát minh sáng chế trong lĩnh vực truyền thông-tín hiệu và nhiễu xạ sóng, trong đó có các giải thưởng của hãng Hughes dành cho kỹ sư xuất sắc và dành cho phát minh xuất sắc. Ông cũng là tác giả của nhiều bài viết đăng trên các tạp chí khoa học kỹ thuật. Đến với Tạp chí Thanh Niên hôm nay, Tiến sĩ Khiêm sẽ chia sẻ với các bạn trẻ về bí quyết thành công của mình.

Tiến sĩ Cai Văn Khiêm: Tôi cũng chỉ có một thành công rất khiêm nhường thôi, không có gì quan trọng lắm, nhưng dĩ nhiên là ai cũng phải đi qua những chặng đường khó khăn, vất vả để đạt được kết quả mình muốn. Đó là chút xúc tác để mình cố gắng hơn. Tôi nhớ năm 1975 khi tôi đến Mỹ, có khoảng thời gian tôi phải làm việc suýt mà không có đồng lương nào cả vì lúc đó tôi phải làm 2 công việc. Tôi làm bồi bàn tại một nhà hàng và làm trong một hãng đóng giày. Tôi làm nhà hàng, khuya tôi đi đóng giày, ban ngày tôi phải học để thi cuối khóa. Làm đóng giày tôi kiếm được khoảng 1,25 đô la/giờ. Lúc làm nhà hàng chủ yếu vào tiền 'tip'. Sau đó, trường học ở bang Indiana cho tôi học bằng vào chương trình cao học nên tôi không phải trả học phí. Trường học mời tôi làm nghiên cứu khoa học. Cho nên, trong khoảng thời gian đó, tôi chỉ việc chép sách để nghiên cứu. Học tiếng Anh, tôi cũng không thấy gì là nặng nề lắm. Có lẽ nhờ thời tôi ở Việt Nam, tôi có sức chịu đựng rất cao. Ngày xưa ta thường đi xe Honda hay xe đạp đến trường, tôi hàng ngày đi bộ 1 tiếng rưỡi để đến trường. Học xong đi bộ về nhà 1 tiếng rưỡi nữa. Tôi muốn ép mình chút xíu về sức chịu đựng. Tôi cảm thấy đó là một sự tranh đấu của chính tôi để rèn luyện sức chịu đựng của mình một chút. Khi tôi vào Đại học Phú Thọ, ban ngày tôi đi đạp xe đi dạy kèm 2, 3 giờ vì kỹ sinh nhai. Nhưng để cho mình một sức chịu đựng và sau này trở thành những lợi thế cho tôi trong những hoàn cảnh khó khăn hơn.

Trà Mi: Một người ở Việt Nam vào học ở trường cao cấp của các công ty khoa học kỹ thuật uy tín hàng đầu của Mỹ, cảm giác của tiến sĩ như thế nào?

Tiến sĩ Cai Văn Khiêm: Tất cả mà của tôi là tìm ra một hướng đi, một cái nhìn mới trong lĩnh vực khoa học-kỹ thuật. Năm tôi 35 tuổi, học mới vào học ở Khoa học gia Trường. Công ty khoảng 60 ngàn nhân viên có 9 Khoa học gia Trường thôi. Tôi bước vào với trí này giữa những người tóc bạc, tôi rất ngạc nhiên và hơi bàng hoàng lúc ban đầu. Tôi được biết thêm nhiều quý gia này vì họ có cái nhìn rất cởi mở. Nếu học cảm thấy mình có thể làm được việc, họ sẽ mở cánh cửa cho mình bước vào. Nói về cảm tưởng, tôi cảm thấy rất vinh dự cho cá nhân tôi và cho những người làm việc chung với tôi. Mình phải có một trách nhiệm cao hơn, làm sao có thể thật sự tận hưởng trách nhiệm đó thì mình cảm thấy vui rồi. Tôi luôn cảm thấy hạnh phúc với công việc của mình. Bên cạnh tôi là những công tác viên luôn đem lại cho tôi những giây phút hào hứng làm việc chung.

Trà Mi: Tất cả các vị trí cao cho tôi và những người bạn phát minh và các giới thiệu, những thành tích có ý nghĩa thì nào đi và tôi thì n sĩ?

Tiến sĩ Cai Văn Khiêm: Những người bạn cùng hay những người phát minh đó, khi mình phát minh rồi, nó trở thành những phần tử chốt, tức là những cái đã xảy ra rồi. Nó có thể đem lại cho tôi những niềm vui và trong giây phút thôi, những những cái làm tôi phần lớn nhất là những bài toán mà chúng tôi đang đứng trong hiện tại và tiếp theo. Thành ra, nhiều khi tôi cũng không quan tâm lắm đến các thành quả đã đạt được vì đó là những cái đã đạt được rồi. Nhiều khi mình quan trọng hóa các thành quả cũ đó cũng làm mất đi ý nghĩa vì những phần tử mới, phần tử sáng tạo mới hiện tại và tiếp theo. Tôi chú tâm và muốn tìm những hạnh phúc mới của tôi trong những giới giới những bài toán mới.

Trà Mi: Có thể nói đi và tôi thì n sĩ, thành công và thành tựu là quá trình phần lớn không ngừng, không có điểm dừng.

Tiến sĩ Cai Văn Khiêm: Đúng vậy.

Trà Mi: Nhìn lại những người đã đi qua những mặt tiếp xúc gần gũi mô tả về nó, tiến sĩ sẽ nói gì?

Tiến sĩ Cai Văn Khiêm: Chúng tôi những người đó muốn người khác tìm ra mục đích, hướng đi, và hạnh phúc của mình nằm ở đâu. Nếu chúng ta không thích làm việc đó, thì chắc chắn sẽ thành công nếu có cũng chỉ giới hạn thôi. Cho nên, chúng ta phải tìm ra sự thích thú trong công việc.

Trà Mi: Nhiều người ngày nay đánh giá sự thành công dựa trên hai yếu tố chính. Một là hạnh phúc và hai là có vai trò lãnh đạo. Liệu có phải đây là thước đo chính xác? Có thể có những con đường thành công khác ngoài hai bàn đạp là hạnh phúc và lãnh đạo hay không? Và là một nhà khoa học, vị trí trong vị trí một người lãnh đạo, cái nhìn của ông về vai trò và tầm quan trọng của hạnh phúc và tinh thần lãnh đạo đi và giới thiệu ra sao?

Tiến sĩ Cai Văn Khiêm: Người Việt Nam đạt sự thành công vào vấn đề khoa học. Nghĩa là muốn thành công phải đi qua con đường hạnh phúc và dùng đó làm bàn đạp thì thành công. Điểu đó không chắc chắn như vậy. Tôi và một số cũng biết có các trường hợp, như ông Bill Gates

chúng họ, trở thành những người thành công nhất. Tôi cho rằng có nhiều phương pháp để trở thành công, chứ không phải thoát khỏi đi qua những tình huống. Tuy nhiên, khi chúng ta đi học, chúng ta còn học cách làm người khác. Cho nên, tôi nghĩ bạn đừng đi học rồi quan trọng, giúp chúng ta biết cách giao tiếp, cách làm việc, cách suy nghĩ. Nếu chúng ta theo khuôn mẫu theo thành công qua học vấn hay quân sự thì đó cũng chỉ là những cái gì hời hợt. Thành công đời sống tôi là để được những cái mà mình muốn giúp ích cho xã hội.

Trà Mi: *Người Việt tại MIT có rất nhiều người thành công, thành danh mà câu chuyện của bạn sẽ khiêm tốn đóng góp một phần trong đó. Ông có cảm nghĩ thế nào?*

Tiến sĩ Cai Văn Khiêm: Tôi biết chắc là người Việt chúng ta có rất nhiều người thành công. Có một chút đóng góp, tôi cũng cảm thấy rất hạnh phúc và cảm thấy rất vui. Người Việt đã mở những cánh tay rất rộng để tôi, cho tôi những cơ hội này. Tôi cảm thấy rất hạnh phúc. Môi trường tại MIT giúp chúng ta được được những thành công cao hơn. Ví dụ như là Việt Nam có một học sinh là những người được viên hay con cái của được viên mà được các nhóm những chức vụ quan trọng. Điều này học sinh những người thành công rất ít. Môi trường làm việc của MIT mở rộng hoàn toàn, đào tạo ra rất nhiều người thành công và mỗi người cảm thấy thoải mái. Đó là một chút kích thích giúp những người này thành công. Theo tôi, chúng ta nên mở rộng cánh cửa cơ hội cho mỗi người, nên mở rộng những người có khả năng. Như cách làm việc của người Việt ở đây, tôi cảm thấy rất thoải mái.

Trà Mi: *Tiến sĩ vừa nói về 'chức kích thích' mà xã hội Việt giúp các cá nhân trong xã hội có được cơ hội thành công hơn, tức là mỗi người có nhiều cơ hội đa dạng khác nhau. Còn về 'chức kích thích' giúp cho một nhà khoa học có nhiều bằng phát minh sáng chế như tiến sĩ đây là gì, thưa ông?*

Tiến sĩ Cai Văn Khiêm: Chức kích thích đó là mình phải có sự đam mê tìm kiếm những điều mới mẻ trong công việc. Có một sự những người vui vẻ làm công việc cho xong. Có những người muốn người quy định công việc xong rồi đi về nhà. Làm khoa học đòi hỏi phải có sự đam mê. Chức kích thích đời sống tôi là tìm ra những phương pháp mới. Khi tôi còn đi học những trường tiến sĩ ở MIT ở Purdue, có một bài toán nan giải trong luận án của tôi. Hàng đêm, trước khi đi ngủ và trong giấc ngủ của tôi, tôi cứ mãi suy nghĩ về bài toán đó. Tôi tìm ra lời giải khoảng 2-3 giờ sáng và người dạy viết lên giấy. Khi tôi làm cho công ty Hughes, có một sự bài toán khó, tôi đã bỏ 6 tháng trời để tìm ra lời giải họ đưa tất cả những thông tin họ có về nhau.

Trà Mi: *Nếu có một lời khuyên để tôi viết lại trong câu chuyện thành công của mình, tiến sĩ sẽ nói*

gì?

Tiến sĩ Cai Văn Khiêm: Đầu tiên, nói về phương pháp để thành công, chúng ta cần phải giữ một tư cách đàng hoàng, một thói quen chỉ làm việc, và cần giữ ngau giời kiển thc. Nhưng ngau giời xung quanh thc y mình có kh năng, h s đ a mình vào một vai trò làm việc thng tiến h n. Ngau giời M có câu vai trò qu n tr là vai trò c a s tin t ng. Mình t o s tin t ng qua nh ng việc mình làm, t cách làm việc, và thói quen chỉ làm việc c a mình. H thc y mình có th làm việc đ c, h s cho mình nh ng c h i. N u nh ng ngau giời xung quanh không m cách c a cho chúng ta đi, chúng ta không th vào v n hoa xinh đ p nào c . Th nh, mình ph i tìm m c đích, h ng đi, và nh ng ngau giời c ng tác đ cùng làm việc và chia s nh ng thành qu v i nhau. Có nh ng ngau giời làm việc chung c đ u nh ng ý nghĩ c a h đ gi ph n th ng riêng cho h . Nh ng đi u đó s tr nên r t t m th ng và không vui. Ph i nên thích làm việc v i nh ng ngau giời c ng tác xung quanh mình.

Trà Mi: Xin chân thành cảm ơn tiến sĩ Khiêm đã dành cho Tạp chí Thanh Niên của đài VOA cuộc trao đổi này.

Tiến sĩ Cai Văn Khiêm: Cảm ơn quý vị thính giả đã theo dõi.

Tạp chí Thanh Niên và gia đình quý vị và các bạn cuộc trao đổi với tiến sĩ Cai Văn Khiêm về phương pháp thành công đáng n c a một khoa học gia gốc Việt tại Mỹ . Các bạn có ý kiển muốn đóng góp hay chia s v i tiến sĩ Khiêm, xin vui lòng gi vào m c Ý kiển ngay bên d i bài đăng trên trang nhà voatiengviet.com. Trà Mi xin chân thành cảm ơn quý vị mong đ c đón tiếp quý vị trong các câu chuyện h ng tu n trên Tạp chí Thanh Niên bu i phát thanh 10 gi t i th sáu và ch nh t c a đài VOA